Ч. 142 Второк 28 червня (10 липня) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Змова зелізничих робітників в Сполучених Державах.

В північній Америці настав страйк робітників зелізничих, розмірами своїми такий великий, що такого страйку ще доси нігде не було. Причина до того була взглядно невелика. В Чікаґо є величезна фабрика Пульмана, котра виробляє славні вози сальонові, дуже часто уживані Американцями в довших подорожах. Минувшого місяця Пульман обнизив своїм робітникам платню, бо з причини загальної кризи економічної не мав такого відбуту на свої вироби, як давнійше. І угода між фабрикантом а робітниками не довела до ніякого ладу. Тоді робітники змовили ся і покинули роботу. Треба-ж знати, що в Америці як з одної сторони капіталісти-фабриканти сильні тим, що обертають міліонами капіталу, так з другої сторони їх робітники сильні своєю клясичною солідарностию і карностию. Звістно, кожда рука до себе крива, брат собі рад, а сестра собі несла. Капіталісти дбають о то, щоби задля якихсь пригод економічних не мали шкоди, а робітники при помочи своїх зверхностий, т зв. синдикатів робітничих, всіми силами старають ся не дати ся визискати, обмежити собі раз здобуту платню, і страйками доводять до того, що фабриканти раді-нераді мусять годити ся з ними, бо інакше банкротують.

Так зложило ся і в тім випадку. Коли робітники фабрики Пульмана покинули роботу і не могли мирно погодити ся з фабрикантом, синдикат всіх робітників зелізничих постановив прийти в поміч страйкуючим і підпер їх дуже сильно. На всіх шляхах зелізниць, де уживають возів Пульмана, наказав робітникам покинути роботу. Орґанізация американьских робітників така сильна, що зпід карности ніхто не сьміє виломити ся. Отже як з початку лише чотири тисячі робітників зелізничих не працювали, так тепер сотки тисяч робітників зелізничих на всіх шляхах, почавши від Спокійного Океану аж по Новий Йорк, покинули роботу. Наслідки такої величезної змови також величезні. На кількадесяти шляхах устав всякий рух поїздів, через що великі міста починають голодувати, бо нема довозу живности, а промисл і торговля мають величезні шкоди. Роздразнені робітники нападають на ті поїзди, що ще їздять; устроюють бійки, котрі кінчать ся дуже часто проливом крови. Почали підпалювати вози і зривати шини на шляхах; словом змова, що мала на цїли підвисшене платнї, перемінила ся в правдиве повстане, против котрого правительство виступило з войском.

Головним огнищем змови місто Чікаґо. Такі міліонові міста, як Чікаґо, жиють тим, що їм зелізниці довезуть. Колиж отже зелізниці не ходять, міщани не мають анї мяса, анї молока і т. п. продуктів, а коли що возами довезуть, то коштує подвійно. З причини браку вугля більша часть фабрик в Чікаґо стоїть дармо, через що знов сто тисяч робітників дармує. Мешканці Чікаґо не їдять тепер мяса, а що там спека велика, а леду також не мають, то всї напитки псують ся і не смачні. До чого солїдарність робітників довела!

Пульман хотів уже погодити ся; радили ся обі сторони над взаїмними уступками, та якось хісна з того не було ніякого. Як скінчить ся то формальне повстане, не знати. Мимоволї приходять на думку слова анґлїйского історика Маколея, котрий казав, що в північній Америці социяльна революция вибухне далеко скорше і сильнїйше зазначить ся в житю політичнім і суспільним, ніж денебудь в Европі.

Населенє, що терпить великі невигоди з причини змови, спонукало Клевлєнда, щоби для полагодженя еї ужив войска. Президент Клевлєнд, хоч сам дуже прихильний для робітників, чув ся спонуканим ужити войска і вислав его в місцевости найбільше загрожені. Товариства зелізничі хотять спровадити собі инших робітників, що їм дуже тяжко приходить ся, бо в Америці зорґанізовані робітники не хотять собі взаїмно шкодити. Директори зелізниць не годять ся на ніякі уступки, бо кажуть, що робітники не мали рациї устроювати таку велику змову.

Тимчасом піхота, кавалєрия і артилєрия розтаборила ся в Чікаґо і в околици і жде на хвилю, чи не треба буде справу о хлїб рішати карабінами і кулями.

Цікаво тепер знати, хто переможе, хто зі спірних сторін має більшу силу і чи робітники при своїй солїдарности можуть справдї накинути фабрикантам свою волю. Через то значінє сеї змови велике, а факт, що страйк сей викликав загальний застій, тим ще важнїйший, що такої солїдарности в страйку таким величезнім навіть в Америці ще не було. Отже не лиш Америка жде нетерпеливо на рішенє сего спору, але і в Европі звертає то на себе загальну увагу. Солїдарність — то велика сила, але кулї арматні то також не мала сила. Отже й прийшло вже до бійки межи войском а робітниками, причім згинуло богато людий. Роздразненє в народї велике, а на мирне полагодженє справи якось не заносить ся.

Правительство постановило потягнути до відповіди провідників страйку. В Чікаґо, де на

Оповіданє машиніста.

Американьский очерк М. Бена.

— Я вас не розумію, Аплєтон! — сказав начальник поважно до чоловіка, що спустивши очи, стояв перед ним в служебовій комнаті великого, мурованого урядового будинку. — Хибаж з вами не завсігди обходили ся, як треба?

— Дуже добре, пане! відповів запитаний, машиніст одної великої американьскої зелїзницї, тихим але глубоким і приємним голосом. Був се сильно збудований, широкоплечий мужчина з густим, чорним волосєм, такою самою бородою і ясними, темносивими очима, котрими ще заедно дивив ся у землю. Лїва рука лежала на перевязці; з під лянної обвязки визирали кінцї дощинок.

— А однако — говорив настоятель поважно — ви вже знов так скоро забули, що за переступленє наших приписів ми уділили вам нагану, усунули вас від поїздів особових і призначили на машиніста товарового та загрозили віддаленєм, єсли би щось такого ще раз лучило ся?

— Машиніст опустив ще більше голову і мовчав.

— Єсли ми вже не можемо спустити ся на наших найстарших і найлїпше випробованих людий, то кажіть самі, що буде зі службою і куди ми зайдемо? Він уперто мовчав і слухав дорікань.

— Знаєте, що строго заборонено, брати подорожних з собою на машину. Ви знаєте, що переступленє того розпорядженя єсть достаточною причиною, аби сейчас віддалити урядника — але що ви були старшим, заслуженим чоловіком, що мусите родину удержувати, то ми обмежили ся лише на нагану. А тепер знов те саме, знов робите те, що вам так строго заборонено? Дїйствно, оно виглядає на злобу, сего й ви не заперечите.

— Правда, пане — сказав тепер Аплєтон, не підносячи очий.

— Отже знаєте, що ви заслужили на віддаленє?

— Знаю.

— Дивно! Чи ви мали яку причину не зважати на приказ?

— Так, я мав одну причину — але се не оправданє. Я прошу о увільненє.

— Чи сей подорожний був вашим свояком?

— Ні, навіть і приятелем не був. Се був цїлком чужий чоловік.

— Говорять, якийсь волоцюга?

— Правда, що так виглядав.

— Він вже раз пробував влїзти на машину і єго звідтам вигнали, правда?

— Так, пане.

— А відтак ви єго взяли до себе на машину і позволили єму з собою їхати?

— Так.

— І він був імовірно причиною нещастя, що поїзд розбив ся, а ви собі поторощили руку?

— Я гадаю.... так.... він був причиною — пробурмотів машиніст.

Начальник подивив ся на него своїми спокійними, прошибаючими очима.

— Аплєтон, — відозвавсь він по довшій хвили, — ви сего не зробили для гроший, бо і він не мав нїчого і ви честний чоловік. Ваш поступок так менї не понятний, що я жадаю від вас щирого і цїлковитого поясненя — не для того, щоби може я дав наклонитись приймити вас назад, але для того, що хочу знати, чи тут нема якої тайни, чи ми вже не можемо спустити ся і на других наших доси вірних і совістних урядників. Схочете менї дати таке поясненє? Сїдайте — розповіджте отверто, як се стало ся!

Він встав і замкнув двері.

— Ми цїлком самі — сказав приязно — що небудь менї скажете, останє між мною а вами.

Чи се приязна бесїда і погляд, чи може укрита надія, що зможе хоч трохи оправдати ся, щоби не стояти як невірний і непослушний слуга, приневолили сего чоловіка отворити найглубші тайни свого серця? Він кашельнув, потер рукою чоло, відтак взяв з подякою присуненний єму столець і став так розповідати:

21 шляхах зелїзниць здержано всякий рух, а на 32 шляхах також дуже малий рух, старали ся минувшої пятницї і суботи підприємцї і робітники погодити ся. Ще не знаємо, до чого довела згода.

Перегляд полїтичний.

Сегорічне австрийске католицке віче відложено, бо справи віча були злучені тісно з справами полїтичними, отже свобідна дискусия була би трудна.

Найд. Архикнязь Людвик Сальватор приїхав до Альґіру. Єго корабель застряг межи скалами, але цїлій залозї нїчо не стало ся.

Ґледстон зложив посольский мандат і вже рішив ся не мішати ся до полїтики. Імя Ґледстона було моральною підпорою правительства Росберіого, отже тепер уступленє Ґледстона відбирає богато поваги правительству, котре взяло ся полагодити трудні справи, як виборчу реформу, ірляндский гомеруль, реформу муніципальну, фабричний біль і т. п. Імя Ґледстона, сего благородного і ґеніяльного старця, по віки буде памятне.

На Сицилії як було неспокійно тому пів року, так і тепер. Стану облоги не хотять зносити, а се спиняє торговельний рух і вивіз за границю. Суди военні придавлюють непевний настрій населення. Правительство італійске чуло ся спонуканим видати декрет, котрим застановило слїдства карні против богато Сицилїянцїв, що не хотїли давнїйше віддати зброї. Після декрету мають бути також знесені всї кари, котрими покарано провинивших ся в тій справі.

Новинки.

Львів дня 9 липня.

— **Дїйстними інспекторами окружними в Галичинї** іменував Мінїстер просьвіти: Учителя Ос. Пфава на шкільний округ Залїщики; старшого учителя Ісид. Орнатовского для округа шкільного Рава руска; старшого учителя Фр. Мрочка для шкільного округа Снятин-Городенка; старшого учителя Алекс. Левля для округа шкільного Камінка струмилова; учителя Ант. Левандовского, для округа Жидачів. — Провізоричними інспекторами шкільними іменував Мінїстер: проф. Вол. Леха для округа шкільного Тарнів-Пільзно; учителя Ос. Шафрана для округа Бохня-Бжеско; учителя школи вправ Каз. Радваньского, для округа Мостиска; старшого учителя з Борщева Казимира Добровольского для округа Борщів; старшого учителя Алекс. Яницкого для округа Бучач-Чортків; греко-кат. катихита з Рогатина о. Ів. Терлецкого для округа шкільного Яворів; римо-кат. катихита кс. Людв. Фонферка з Кракова для округа Мислепицї-Лиманова; суплента Войт. Полека для округа Хшанів; учителя школи вправ з Тернополя Сильв. Охнича для округа гусятиньского.

— **На курс науки зручности в Сокали** признала кр. Рада шкільна запомоги слїдуючим учителям: Ів. Бурчакови з Бібрки, Вол. Крижановскому з Озерян, Ів. Кушнїреви з Черницї в брідскім, Маврови Швайковскому з Козлова в бережаньскім, Юриеви Амброзякови з Лисця старого в богородчаньскім, Мих. Винпнївскому з Ромашівки в чортківскім, Вол. Кашицкому з Рожнятова в долиньскім, Мих. Созаньскому з Ясеницї сольної в дрогобицкім; Теоф. Хехлиньскому з Любіня великого в городецкім, Вол. Ясиньскому з Калуша, Он. Власїйчукови з Печенїжина, Андр. Заручевичеви з Кут, Ос. Жакови з Бурканова в підгаєцкім, Брон. Тустановскому з Курович в перемишляньскім, Степ. Підляшецкому з Підкаменя в рогатиньскім, Мик. Стефаньови з Вікна в скалатскім, Дмитрови Андрейкови в Теребовли і Юлїянови Созаньскому в Ісаях в турчаньскім повітї.

— **На ярославску руску бурсу** зібрано від 15 лютого с. р. доси 350 зр., а цїлий маєток бурси виносить 550 зр. Загальні збори рішили дня 29 м. м. отворити в Ярославі бурсу в осени. Преосьв. Епископ перемискпй і капітула рішили підпирати бурсу. На сей рік шкільний рішив видїл приняти десять учеників за оплатою, а двох, найбіднїйших і відличних, даром. Ученики приняті до бурси дістануть мешканє, харч, пранє, сьвітло, опал, інструктора, надзір сталий в бурсї і лїкаря безплатного. Хто би хотїв умістити свого сина в тій бурсї, зволить зголосити ся просто до видїлу найдальше до 20 липня.

— **На дохід рускої бурси стрийскої** уряджує кружок музичний касина руского дня 12 т. м. в Стрию в сали під „Чорним Орлом" вечерок інструментально-вокальний з слїдуючою програмою: 1) „Верховина" муз. Лисенка — хор мішаний, 2) „Чом річенько" слова Я. Головацкого, муз. І. Лаврівского, хор муж. 3) фортепян на 4 руки; 4) „На беріжку" пісня пар. гармон. Лисенком хор міш.; 5) а) „Ой не гаразд" Лисенка, в) „Ой дївчино" Воробкевич, хор. муж. 6) Сольо баритонове; 7) Думки і коломийки Вроньского, секстет; 8) Молитва, слова Шевченка, а муз. Лисенка, хор мужеский в супроводї форг. 9) „Коломийки" Лисенка, хор міш. Початок точно о год. $7^1/_2$. Вступ від особи 60 кр., приймають ся однакож і датки добровільні. По концертї відбуде ся забава в льокалю р. касина за вступом 50 кр. від особи.

— **Провідник** по павільонї львівских руских товариств народних на виставі краєвій. Така брошура (на 60 сторонах вісімки) вийшла і містить на вступі коротку історию устроєня того павільону а відтак за чергою переходить товариства львівскі і деякі з поза-Львова, котрі беруть участь у виставі в рускім павільонї, начеркує коротенько історию і нинїшний стан кождого товариства а відтак подає спис виставлених предметів. Виданєм „Провідника" заняв ся проф. Вол. Шухевич.

— **Дики** появили ся в великім числї в охрестности Нового міста, добромильского повіта. Они волочать ся стадами по кільканацять штук і нищать цїлковито засїви. Свою зухвалість посувають дики до того, що не боять ся підходити під загороди, а огнї розкладані селянами в ночи цїлком їх не відстрашують. В селї Товарни убили селяни сокирами двох диків. Найбільше навіщені сею язвою в повітї добромильскім села: Посада новоміска, Вовча, Князьпіль, Міхова, Калина і и., а в повітї старомібскім: Болозва горішна, Конів, Товарня і т. д. Меншї лови не можуть принести відповідної користи, бо гущавина лїсна стоїть тому на перешкодї, лише великі облави могли би виполошити шкідників.

— **Двоє дївчат згоріло** в Ямници в станїславівскім повітї в домі Василя Бибика підчас пожару. Одна донька мала 11, а друга 5 лїт. — В Угнові підложив хтось огонь дня 24 м. м. і згоріли три загороди міщаньскі, вартости 2500 зр. — Від грому згоріло кілька будинків в Більчу дня 23 м. м. Шкода 1000 зр.

— **Пан фрайтер-поет.** Третїй полк піхоти, що стоїть залогою у Відни, обходив сими днями памятку побіди під Трутновом в Чехії 1866 р. В часї пира виступив за дозволом старшини простий вояк, Евг. Цімерман, з похвальним стихом в честь полку, а поемат сей так подобав ся зібраним офіцирам, що присутний на пирі ґенерал-поручник Альборі, іменував вояка-поета на місцї — фрайтром.

— **Печери.** „Кієвлянин" доносить, що сими днями усунула ся земля в однїй ярузї на передмістю в Київі. По усуненю землї показало ся пять печер. Перша довга на $2^1/_2$ сяжня має висоту росту зрілого чоловіка; она лучить ся з слїдуючою вузким переходом, на 2 аршини високим. Дальші три печери зачинають ся також ко-

---

— Коли він прийшов до мене коло машини і просив мене, щоби єго взяти з собою, в єго поглядї, в єго очах було щось такого, що мене аж до серця прошибло. Я бачив вже не одного волоцюгу, не одно хмарне, рівнодушне, огірчене лице, але сей чоловік не мав такого, — єго лице мало лише один вираз, вираз найбільшої, найглубшої трівоги. А відтак, пане — ви мене висьмієте, ви не повірите менї — він глядів на мене такими самими очима, як моя дитина! Я, пане, не туман і не маячив крізь сон — але справдї я бачив очи моєї дитини, коли глядів в єго лице.

Я знав про строгі приписи; коли-б я єго взяв і відтак мене віддалили, то що сталось би з моєю дитинкою? Глядїти на него і відмовити єму я не міг, отже я відвернувшись щось сказав та пробурмотів, що се було би против припису, чи щось такого.

Дощ ляв як з коновки, а ніч була темна — глуха ніч. Він просив, благав; я знав, хоч не бачив, що сльози капали з єго очий. Говорив, що він не волоцюга, хоч правда, що так виглядає; єму дуже зле вело ся, так, що не має нї крейцаря в кишени, а нинї дістав лист від родини, що єго мала дївчинка умирає. Він мусить єї ще раз бачити. Она має три роки.... і він спитав, чи я нїяких дїтий дома не маю.... Я не відповідав — але я маю малу дївчинку дома, дитину з ясними кучерями і з найсинїйшими очима, які лише можуть бути — і коли він говорив о своїй дитинї, здавалось менї, немов я чув довкола шиї руки моєї малої дївчини — сего вечера мав я вернути до дому і єї знов бачити, мене охопила пристрасть, я був просто жадний обіймити єї і пригорнути до свого серця....

Голос сильного мужчини дрожав і він знов повів рукою по чолї та крадькома обтер очи.... — Я відповів сему чоловікови, що не можу єго взяти і він пропав серед дощу і пітьми. Машина засвистала і я відїхав — але в туркотї коліс, в клекотї машини чув я тихий, благаючий голос волоцюги — в тумаїї бачив я перед собою єго молячі очи, очи моєї дитини — і вся кров в менї бурилась, я не міг сего видержати, бояв ся сам себе, не важив ся дальше їхати. Отже я здержав поїзд, сказав палячеви, що забув щось важного на стациї і поїхав назад.

Я зіскочив — на перонї сидів в дощи і пітьмі скулений волоцюга і плакав як дитина. Я взяв єго за руку, сам завів до машини, дав єму добре місце при кітлї, щоби міг обсушитись і вткнув єму своє спіданє. Він показав менї лист від свого брата; в листї стояло, що мала заедно хорувала від смерти єї матери, а тепер умирає.

Він не заваджав нам і помагав де міг, і вдячний був, як пес, коли єго побивши — погладити. Дощ ляв все ще цїлими струями і я бояв ся, що гори навістив хмаролом. Знаєте, пане, що се значить. А я стратив час, коли вертав по сего чоловіка і той час треба було тепер нагнати. Я знаю, пане, що ви тепер гадаєте — що ви хочете сказати, єсли-б я не змарнував був часу і єсли би відтак їхав два рази скорше, щоби єго нагнати, то не було би прийшло до нещастя. — Може й ваша правда, не знаю. — Той чоловік оповідав, що єго родинне місце лежить о одну стацию дальше від моєї кінцевої стациї; я дав єму грошї, щоби купив собі звідтам білет до найблизшого особового поїзду. Перед нами була ще далека дорога, бо в тій широкій пустій околици, — ви, пане, знаєте єї, — єсть мало стаций, але шлях був добрий, а кілька небезпечних місць, що там були, знав я дуже докладно. Безупинно ляв дощ — щось незвичайного в тій околици і мене дуже страшили води, що збирали ся великими калужами коло шляху. Коли-б я чим скорше переїхав гори, то було би вже по небезпечности — а всьо, чого я там побоював ся, був власне хмаролом. Моя послїдна стация лежала по східній сторонї гір; що там могла бути небезпечність, про се менї й не снилось — я бояв ся лише західної сторони.

— Серед темнісїнької ночи гнали ми наперед. Деколи продерла страшну пітьму ярка блискавиця і на хвилю майже засліплювала нас, тепер я знав, що в горах дїє ся щось страшного, але я бояв ся лише двох річий: що поїзд особовий за мною може вискочити з шин — або — або, що мій подорожний не приїде на час до дому....

Машиніст знов перестав і лише з трудом зміг докінчити реченя.

(Конець буде.)

ридорами, так що в пятій тягнуть ся они на 40 аршинів під землею. Подрібним розслідом тих печер займив ся проф. Антонович.

Вистава краєва.

(Львів і вистава. — Розвій столиці. — Положенє вистави. — Загальне вражінє. — Заслужені мужі.).

Від дня отвореня вистави, т. є. від 5 червня до дня 4 липня, значить за місяць звиділо виставу краєву 173.068 осіб, а палату штуки 18.872 осіб, що заплатили вступ, отже разом 191.940 людий. В тім, зглядно значнім числї гостий, находить ся певно половина, або й більша частина Львовян. Они то в пору слїтну підтримували виставу. Так отже не лиш маґістрат Львова, але й населенє єго значно причинило ся і причинює ся до поводженя вистави, а вистава зі своєї сторони дуже підносить місто.

Столиця краю, котрий з кінцем року 1890 мав 6,600.000 душ населеня (поважне число!), мала зробити велику задачу, коли тому два роки рішено устроїти краєву виставу. Вправдї само місто, що сего року числить близько 120.000 мешканців, було вже досить приготовлене, щоби не засоромитись перед гістьми, котрі бачили більші і гарнїйше уладжені міста, та всеж не одного ще не доставало, а не одно треба було направити. Хто бачив Львів тому з десять літ, той тямить, що тодї вигоду і красу досить трудно було у нїм найти. Будинки всї подобали на касарнї, смаку в них не було. Полтва плила собі спокійно самою серединою міста та затроювала воздух випарами каналів. По заулках міста велика нехлюйність збільшала смертельність населеня. Про огороди не дуже дбали. Кромі возів з кіньми не було чим їздити. Канализация міста була недостаточна і лиха. А за послїдних десять лїт — за управи президента міста Е. Мохнацкого, при помочи Є. Е. п. Намістника Баденього, капіталістів і институций грошевих — як же значно змінила ся столиця краю! Гарних будинків, стилевих прибуло велике число. Полтву замуровано, через що улицї Академична і Кароля Людвика стали подібні до бульварів, які бачимо в заграничних містах. Улицю Кароля Людвика мають продовжити до шляху зелїзницї, через що цїла дїльниця кракївска буде перебудована. З причини недуг ріжних, тифу, і обави перед холєрою позаводжено всюди порядки, збільшено число кирниць, понаправлювано старі і побудовано нові канали, позакладано нові огороди (стрийский парк). Для улучшеня комунїкациї заведено кінний трамвай, а тепер навіть електричний трамвай, котрим не кожде велике місто може похвалити ся. Словом Львів за короткий час став европейским містом. Кромі того Львів на виставу відновив ся, понаправляв гостинцї і хідники, збурив декотрі поганї будинки в середмістю — а тепер ще думає затягнути позичку 11 мілїонів зр. для дальшого розвою міста.

Коли ми з нагоди вистави говоримо про розвій Львова, то для того, бо в тім містї устроєна вистава і оно причинило ся богато до успіху єї. Тим самим звертаємо ми увагу на павільон міста Львова на виставі, де єго розвій представлений ріжними способами. Сегорічна вистава в історії міста Львова дуже важний факт.

Прекрасний стрийский парк мабуть знаний кождому, хто був у Львові. Недавний він, тому ще не цїлий заріс деревиною; але вже і тепер Львовяне ходять там тисячами на прогульки. Що року розширювано єго, засаджувано і тепер він занимає кількадесять морґів землї. З полудневої сторони єго є високорівень, тому два роки пусте і нерівне поле, тим тілько і принадне, що з него був прекрасний вид на цїле місто і на Високий Замок за містом. Того поля єсть з 40 морґів. Хто бачив єго тому два роки, а побачив би тепер, той не повірив би своїм очам, як оно змінило ся, що на тім поли люди устроїли. Цїле місто мов чудотворною рукою кинене, зароїло ся на нім, тай то ще місто не аби-яке, бо хоч павільони, котрих є 131, в більшій части з дерева будовані і лише на сьвято прибрані, та за те містять такі богацтва, що їх на много мілїонів треба числити.

І подумати собі, що то поле треба було зрівнати (а були там горби і ями немалі), треба було вимостити камінєм, подїравити каналами, добути глубоко води, розпаювати, а відтак засипати каменицями та будинками — кілько то часу і рук і гроший треба було до того! Цїкаво тепер глянути на готову виставу, та цїкаво було бачити, як умні люди будували сю виставу на пустім до недавна поли. Тодї бачив чоловік власними очима, що громада справдї великий чоловік, а праця людска — то сила, що перевисшає всї машини. Під умним проводом праця кипіла, та лишала що дня по собі слїди.

Від улицї, що веде на Софіївку, до гостинця, що веде до Стрия, полудневою стороною парку півколесом поведено битий широкий шлях; від него пороблено кілька побічних шляхів і богато доріжок, а по при них порозміщувано павільони. Ті, що бачили ріжні вистави, кажуть, що жадна вистава не містила ся на таким гарнім місци і жадна не мала такого гарного далекого вигляду, як львівска.

Головний шлях виставовий поділений двома фонтанами на дві головні части. Перша фонтана, то радше обмурований ставок з трема бючими в гору водограями. Друга, то будова прикрашена мітичними фіґурами з головною сьвітильною фонтаною і двома такимиж побічними. Ті дві головні части забудовані — так сказати-б — міскими будинками. Головного, центрального будинку ту нема, лише ріжнородні формою, а величиною то більші то менші. Ту прекрасна палата штуки в стилю італїйского барока, там грецка сьвятиня; в сусїдстві будови ренесансові і ґотицькі, будинок ганзеатицкого стилю коло американьского дому кольоністів, дальше банї візантийскі, вежі більші і менші, нагадуючі східні будови — а все те відповідно помальоване, прикрашене хоругвами, фестонами, гербами і відзнаками. Таке вражінє має той, що головною брамою, будованою в стилю empire з двома величезними обелїсками з червоного імітованого мармуру, вступить на площу вистави.

А там дальше, коли промине ті ріжні павільони в ріжних стилях, гість здивований побачить третю частину вистави: нашу церков гуцульску, наші хати сельскі разом з двором, хрести при дорозї та церкві, кирницю з журавлем, плоти з хворосту, вітрак — словом будинки наші, і зверху і в серединї зовсім подібні до тих на селах. Се народописний (етноґрафічний) відділ вистави. Втомлений вражіннями з павільонів „европейских", де прекраснї образи, предмети, машини і всяка всячина прикує твою увагу до себе, поки тебе не втомить, чуєш ся в етноґрафічнім відділї як у себе дома; відпочиваєш. Все тобі ту знакоме, почавши від лїрника Захарка Головатого з Германова, що грає під хрестом та мабуть добрий інтерес робить, аж до урядженя хат з ріжних сторін. Дивуєш ся тілько, як можна було те все постягати на виставу, бо не то, що всї предмети ту сельскі, а в декотрій хатї (як от в наддністрянській) то є й задуха вогкої многолюдної хати. Не знати тілько, звідки она ту взяла ся?

І не оглянувши ще вистави подрібно, лише так мимоходом, думаєш собі, якого ту розумного і енерґічного проводу треба було, щоби то все поставити на своїм місци та довести до ладу. Провід сей мала в своїх руках заслужена дирекция вистави, в склад котрої входив на першім місци покровитель штук, князь Адам Саніґа, дальше ґраф Станїслав Баденї, президент Львова Мохнацкий і президент Кракова Фрідляйн; душею-ж цїлої роботи був невтомимий а енерґічний др. Здислав Мархвицкий. Дирекция, до котрої належали ще декотрі умні патріоти — городяни львівскі, мала ще в своїх бюрах кільканайцять урядників, що тяжко працювали, а роботи технїчні приготовляв цїлий леґіон архітектів і рисовників.

Виставу подїлено на 33 секциї, а кождою секциєю занимав ся окремий комітет. Ті секциї складали ся разом з тисячи членів. З рускої сторони найбільше трудив ся коло вистави професор Володимир Шухевич, котрий устроїв і павільон львівских руских товариств і майже більшу частину відділу етноґрафічного. Він мусїв не лише збирати несчисленні предмети з ріжних сторін Галичини, але мусів — скажемо щиро — побороювати і недовірчивість, нерадивість і байдужність руску. Єго то заслуга, що рускі річи в етноґрафічнім відділї представляють ся так імпонуючо числом і добором і уладженєм, що застановлюють і одушевляють і своїх і гостий з поза краю. При описї павільону руских товариств і відділу етноґрафічного ми викажемо, якого то труду і запопадливости треба було для уладженя їх.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Париж 9 липня. Правительство приготовило проєкт закона, котрий має відобрати присяжним право судженя злочинів анархістичних, а приділити єго полициї для поправи. Справоздань з анархістичних процесів не вільно буде оголошувати.

Рим 9 липня. В Палермо відкрила полиция товариство анархістичне і увязнила 6 осіб.

Мадрит 9 липня. Сенат приняв закон против анархістів, ухвалений палатою.

Петербург 9 липня. Від 31 м. м. до 7 с. м. захорувало ту 141 осіб на холеру, а померло 52. В Царстві польскім прокинула ся холера.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9 25	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц-державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна тамже засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 минут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

— **У Львові** виходять ті лїтературні часописи і вістники: **Зоря**, ілюстроване письмо лїтературно-наукове, 72 аркушів друку на рік, коштує 6 зр. у Львові, ул. Академична ч. 8. — **Дзвінок**, ілюстроване письмо для науки і забави руских дїтий і молодежи; 36 аркушів друку, 5 зр. у Львові ул. Чарнецкого ч. 26. — **Правда**, місячник полїтики, науки і письменьства, около 60 арк. друку, 5 зр. у Львові ул. Академична ч. 8. — **Житє і Слово**, вістник лїтератури, історії і фолькльору; 60 аркушів друку 5 зр. у Львові, ул. Глубока ч. 7.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

Віденські льоси по 1 короні | Тягнене вже 12 липня

5 головних виграних по **10.000 корон**

Льоси поручають:

64 М. Йонаш, Кіц і Штофф, Шелленберґ і Крайзер.

Всі прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно:

папір альбуміновий, целюидиновий, течі, шкла, хемікалія найдешевше купити можна впрост у заступників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновійше патентоване начинє кухонне з вні ґальванічно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалією.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всіх більших торговлях заліза.

Поручає ся 48

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.